

ΓΑΜΟΣ ΤΟΥ ΔΟΥΚΟΣ ΤΗΣ ΕΝΕΤΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΑΔΡΙΑΤΙΚΗΣ.

—ΟΟΟ—

Γνωστόν ὅτι οἱ Δόγαι τῆς Ἑνετίας, μέχρι τῆς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν καταλύσεως τῆς Δημοκρατίας, ἐνυμφεύοντο τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν. Καὶ ἡ μὲν παρατιθεμένη εἰκὼν παριστάνει τὴν περίεργον ταύτην τελετὴν, ἡ δὲ ἐπομένη περιγραφὴ, ἣν ἡ-
 ρανίσθημεν ἐξ ἰταλικῶν συγγραμμάτων, πληροφορεῖ ἡμᾶς κατὰ ποίαν ἐποχὴν καθιερώθη καὶ πῶς ἐγένετο ὁ γάμος οὗτος.
 Ἡ λαμπροτέρα πασῶν τῶν δημοσίων πανηγύ-
 ρεων ὧν μετεῖχεν ὁ Δόγης ἦτο ἡ τελουμένη κατ' ἐ-

τος τὴν ἡμέραν τῆς *Αναλήψεως*. Τὴν ἡμέραν ταύτην, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Γαληνοτάτης Γερουσίας καὶ ὑπὸ τῶν ξένων πρεσβευτῶν, ἐπέβαινεν εἰς δημοσίον πλοῖον *Βουκένταυρος* καλούμενον. Παρηκολουθεῖτο δὲ καὶ ὑπὸ τῶν τριήρων καὶ ἀναριθμητῶν ἄλλων λέμβων, καὶ ἀπαίρων τοῦ λιμένος Λίδου κατεπόντιζεν εἰς τὴν θάλασσαν, δακτύλιον λέγων μεγαλοφώνως· « *Desponsamus te, mare, in signum veri perpetuæque Domini* » ἦτοι· Μνηστευόμεθα σε, θάλασσα, εἰς σημεῖον ἀληθοῦς καὶ αἰωνίου κυριαρχίας.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἀπέβαινε μετὰ πάσης τῆς συνοδείας αὐτοῦ εἰς τὴν ἀρκτώαν ἀκρὴν τοῦ Λίδου, ὅπου, εἰσερχόμενος εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἤκουε τὴν θείαν λειτουργίαν. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν ἐπανέστρεψε μετὰ τῆς αὐτῆς τάξεως καὶ ἐπιστημότητος εἰς τὸ δουκικὸν παλάτιον, καὶ ἐπέραινε τὴν ἐορτὴν προσφέρων γεῦμα πολυτελέστατον.

Ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν λέμβων αἵτινες συνώδευον τὸν *Βουκένταυρον*, ὁ ἀδιάκοπος βομβολισμὸς τῶν πυροβόλων τῶν πλοίων, τῶν τριήρων καὶ τῶν φρουρίων, τὰ σημεῖα τῆς γενικῆς ἀγαλλιάσεως τοῦ λαοῦ, καθίστανον τὴν ἡμέραν ταύτην λαμπροτάτην ὑπὲρ πᾶσαν περιγραφὴν. Καὶ δὲν γνωρίζομεν μὲν πότε ἐγένετο τὸ πρῶτον χρῆσις τοῦ μεγαλοπρεποῦς τούτου πλοίου, σώζεται ὁμῶς ἡ ἐπομένη περιγραφή αὐτοῦ·

- « Pulchrior in portu domino fabricata Buccontaurum
- » Nemine puppis adest, robore texta levi.
- » Apti Duci sedes auro velatur et ostro,
- » Unde sedens populum cernat ubique suum (*) ».

Ἐν τῇ ἱστορικῇ καὶ χρονολογικῇ ἐπιτομῇ περὶ τῆς Ἑνετικῆς πολιτείας, ἣν ἐξέδοτο τὸ 1823 ἐν Παριζίᾳ ὁ ἱππότης Gerstenbrandt, ἀναγινώσκωμεν ὅτι τὸ 998 ἔτος ὁ Δόγης Πέτρος Ὁρσέολος Β', ἐτέλεσε τὴν ἐπίσημον ταύτην ἐορτὴν τὴν ἡμέραν τῆς *Αναλήψεως*, μεταβὰς εἰς τὸν λιμένα Λίδου. Ἡ πανήγυρις αὕτη μεγαλυνθεῖσα καὶ δημοτελεστέρα γενομένη ἐπὶ τοῦ Δόγου Ζιάνη καὶ τοῦ Πάππα Ἀλεξάνδρου Γ', ὡς προστεθέντος τοῦ γάμου, σημερινόμενον εἶχεν ὅτι ἡ Πολιτεία ἦτο ἡ κατὰ τὸν Ἀδρίαν θαλασσοκρατοῦσα. Γινώσκωμεν δὲ καὶ τοῦτο ὅτι ἀπὸ τοῦ 1293 ἔτους ὁ *Βουκένταυρος* ἀνεφαίνετο εἰς τὰς δημοσίας τελετάς, ὡς τοῦτο ἐξάγεται καὶ ἐκ τινος νόμου οὗτινος ἀναμνησθεῖται ὁ ἱερώνυμος Ζανέτης ἐν τῇ διατριβῇ αὐτοῦ περὶ τῆς Ἑνετικῆς ναυπηγίας. Ὁ νόμος αὗτος ἀποδεικνύει σφραγερὰν τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Σανσοβίνου λέγοντος (*Venezia, Lib. X.*) ὅτι « τὸ ὡραιότατον καὶ μέγα τοῦτο πλοῖον ἐναυπηγήθη προστάγματι τῆς Γερουσίας τὸ 1311 ἔτος διὰ τὸν Δόγηνα, καὶ ἐπιφέροντος ὅτι ὠνομάσθη κατὰ παραφθορὰν *Βουκένταυρος*, διότι ἐν τῷ περὶ τῆς ναυπηγίας

αὐτοῦ νόμῳ ἐλέγετο· « *Quod fabricetur navilium ducentorum hominum* », ἦτοι χωρητικὸν διακοσίων ἀνθρώπων· ὥστε τὸ *ducentorum*, μετετέτραπην εἰς *bucentorum*.

ΕΓΚΛΘΙΑΡΥΣΙΣ

Τῶν ἀρχῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

—ooo—

Ἀναγγέλλοντες ἐνιαυτίως τὴν γενομένην κατὰ Ὀκτώβριον ἐγκαθίδρυσιν τῶν Ἀρχῶν τοῦ Πανεπιστημίου, κοινοποιούμεν συνήθως καὶ τὴν ἐκθεσιν τοῦ καταθέτοντος τὴν ἐξουσίαν πρυτάνεως, ἐν ᾗ ἐξιστοροῦνται τὰ κατὰ τὸ κατάστημα τοῦτο ὅσα συνέβησαν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους.

Τοῦτο ποιοῦντες καὶ σήμερον, ἐπικαλούμεθα τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς *Πανδώρας* εἰς τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ παύσαντος πρυτάνεως ἐμπεριεχόμενα ἀξιοσημείωτα γεγονότα, ὡς καὶ εἰς τὸν περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου λόγον τοῦ νέου πρυτάνεως Κ. Ἀσωπίου, λόγον σπουδαιότατον, ὃν θέλομεν ἐπίσης δημοσιεύσει.

Διανύσας ἀγαθὴν τύχην τὸ πρυτανικὸν μου στάδιον, ἔρχομαι νὰ ἐκπληρώσω μετ' εὐχαριστήσεως καὶ τὸ τελευταῖον τῆς πρυτανείας μου καθήκον, τούτέστι νὰ δώσω δημοσίᾳ λόγον τῶν πεπραγμένων μοι καθ' ὅλον τὸ διεληθὸν ἤδη ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, καθ' ὃ, διὰ τῆς ψήφου τῶν συναδέλφων μου καὶ τῆς ἐπινεύσεως τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν Ἀνακτοῦ, ἐπετέτραπεν μοι ἡ ἀνωτάτη τοῦ ἀνωτάτου τούτου παιδευτηρίου διοίκησις· νὰ εἶπω δηλαδὴ ἀνακεφαλαιωτικῶς τίς ἦν ἡ κατάστασις τούτου, ὅτε παρέλαθον, καὶ τίς νῦν ὅτε παραδίδωμι τὴν διοίκησιν αὐτοῦ, πρὸς γνῶσιν ὑμῶν καὶ ἀπάντων τῶν ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης εὐρισκομένων Ἑλλήνων. Διότι διαφέρει τοῖς πᾶσι νὰ γνωρίζωσι τὴν κατάστασιν αὐτοῦ τοῦ περιουσίᾳ ἡμῶν ἐθνικοῦ οἴκου, τοῦ σημείου τούτου τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν κατὰ πνεῦμα ἐνότητος καὶ παλιγγενεσίας, εἰς ᾗ τὴν ἀνέγερσιν, τὴν παγίωσιν καὶ τὴν διατήρησιν συνετέλεσαν καὶ συντελοῦσι γενναίως οὐ μόνον ὁ σεβαστὸς ἡμῶν Βασιλεὺς, ἡ κυβέρνησις αὐτοῦ καὶ αἱ βουλαι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀπανταχοῦ ὁμογενεῖς ἡμῶν, αἵτινες ἐπροθυμώθησαν καὶ προθυμοῦνται ἀδιακόπως καὶ μετ' ἐθνικῆς ὀντως φιλοτιμίας νὰ προικοδοτώσιν αὐτὸν πλουσιοπαρόπως. Εὐχαρίστως δίδωμι λοιπὸν ὃν ὀφείλω λόγον, ἀρχόμενος

(*) Poemetto di Pace dal Friuli.